

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-00104/2021-ERU
Č. j. 00104-15/2021-ERU

V Ostravě dne 31. ledna 2022

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve společném správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-00104/2021-ERU, zahájeném dne 24. června 2021 z moci úřední podle ust. § 78 a ust. § 88 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

společnost **SWIETELSKY stavební s.r.o.**,
se sídlem Pražská tř. 495/58, 370 04 České Budějovice 3, IČO: 480 35 599,

ve věci podezření ze spáchání dvou přestupků podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. prosince 2020 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, společnost SWIETELSKY stavební s.r.o., se sídlem Pražská tř. 495/58, 370 04 České Budějovice 3, IČO: 480 35 599 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání dvou přestupků podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterých se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl

- a) dne 25. dubna 2020 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Cheb, v ulici Podhradská, u budovy č. p. 14 prostřednictvím strojního mechanismu zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63;
- b) dne 9. září 2020 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Říkovice, u budovy č. p. 149 prostřednictvím strojního mechanismu zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození odfuku středotlakého plynovodu IPE DN 32/63.

II.

Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání dvou přestupků podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **úhrnná pokuta ve výši**

20 000 Kč (slovy: dvacet tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 03122.

III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 03122.

O d ů v o d n ě n í

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Správní spis sp. zn. 10963/2020-ERU byl veden na základě podnětu společnosti GasNet, s.r.o., se sídlem Klíšská 940/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567 (dále jen „společnost GasNet, s.r.o.“), který byl Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“ nebo „správní orgán“) doručen dne 30. listopadu 2020. Předmětem podnětu bylo poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63 (dále jen „plynárenské zařízení A“), ke kterému došlo dne 25. dubna 2020 v obci Cheb, v ulici Podhradská, u budovy č. p. 14. Spis sp. zn. 10963/2021-ERU byl dne 16. února 2021 předán odboru sankčních řízení.
- [2] Správní spis sp. zn. 10172/2020-ERU byl veden na základě podnětu společnosti GasNet, s.r.o., který byl Úřadu doručen dne 18. listopadu 2020. Předmětem podnětu bylo poškození odfuku středotlakého plynovodu IPE DN 32/63 (dále jen „plynárenské zařízení B“), ke kterému došlo dne 9. září 2020 v obci Říkovice, u budovy č. p. 149. Spis sp. zn. 10172/2020-ERU byl dne 1. února 2021 předán odboru sankčních řízení.
- [3] Správní řízení vedené pod sp. zn. OSR-00104/2021-ERU bylo zahájeno na základě oznámení přestupku Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, územního odboru Přerov, obvodního oddělení Přerov, se sídlem Č. Drahlovského 7, 751 52 Přerov, vedeného pod [REDAKCE] (dále jen „spis Policie ČR“) a doručeného Úřadu dne 18. listopadu 2020. Spis Policie ČR se týkal poškození plynárenského zařízení B.

II. Průběh správního řízení

- [4] O podnětovém spisu sp. zn. 10963/2020-ERU byl veden správní spis sp. zn. OSR-05416/2021-ERU. Dne 23. června 2021 bylo správní řízení vedené pod sp. zn. OSR-05416/2021-ERU sloučeno se správním řízením vedeným pod sp. zn. OSR-00104/2021-ERU, o čemž byl téhož dne vyhotoven záznam č. j. 00104-5/2021-ERU. Dne 23. července 2021 byl do správního spisu sp. zn. OSR-00104/2021-ERU vložen podnětový spis sp. zn. 10172/2020-ERU, o čemž byl téhož dne vyhotoven záznam č. j. 00104-9/2021-ERU.
- [5] Správní orgán v souladu s ust. § 46 správního řádu a ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky zahájil dne 24. června 2021 doručením Oznámení o zahájení řízení z téhož dne, č. j. 00104-6/2021-ERU účastníku řízení správní řízení. Zároveň s oznámením o zahájení řízení byl účastník řízení vyrozuměn o možnosti nahlížet do spisu, požádat o nařízení ústního jednání a vyjádřit se k podkladům.
- [6] Dne 13. července 2021 byla Úřadu doručena žádost účastníka řízení o nahlédnutí do spisu. Nahlížení do spisu proběhlo dne 4. srpna 2021, o čemž byl vyhotoven protokol č. j. 00104-11/2021-ERU.
- [7] Dne 17. srpna 2021 bylo Úřadu doručeno vyjádření účastníka řízení.
- [8] Dne 25. října 2021 zaslal správní orgán účastníku řízení Vyrozumění o shromáždění podkladů pro vydání rozhodnutí, č. j. 00104-13/2021-ERU, které mu bylo doručeno dne 26. října 2021, ve kterém Úřad vyrozuměl účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí a o možnosti doložit své majetkové poměry. Současně účastníka řízení vyrozuměl o tom, co tvoří podklad rozhodnutí ve věci. Na toto vyrozumění účastník řízení nijak nereagoval.

III. Popis skutkového stavu

III. I. Plynárenské zařízení A

- [9] Zemní práce, při kterých došlo dne 25. dubna 2020 v obci Cheb, v ulici Podhradská, u budovy č. p. 14 k poškození plynárenského zařízení A prováděla zemním strojem značky Kubota U48-4 fyzická osoba podnikající [REDAKCE] (dále jen „fyzická osoba podnikající [REDAKCE]“) v souvislosti se stavbou [REDAKCE] [REDAKCE] (dále jen „stavba A“).
- [10] Zemní práce na stavbě A účastník řízení prováděl jako zhotovitel pro společnost Pressburg s.r.o., se sídlem Hybešova 200/6, 779 00 Olomouc - Hodolany, IČO: 276 82 773, na základě Smlouvy o dílo č. objednatele [REDAKCE] č. zhotovitele [REDAKCE] uzavřené dne 17. března 2020. Staveniště bylo účastníku řízení předáno dne 31. března 2020.
- [11] Fyzická osoba podnikající [REDAKCE] zemní práce na stavbě A prováděla pro účastníka řízení. Ve svém vyjádření ze dne 4. ledna 2021 účastník řízení doložil objednávku [REDAKCE] ze dne 27. dubna 2020 a protokol o předání staveniště ze dne 28. dubna 2021, obojí tedy až po poškození plynárenského zařízení A.
- [12] Správce plynárenského zařízení A vydal dne 29. ledna 2019 stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění prací pod zn. [REDAKCE] spolu s Orientačním a Detailním záměrem plynárenského zařízení A do mapových podkladů a Ověřenou přílohou žadatele, s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání. V době poškození plynárenského zařízení A tedy stanovisko správce plynárenského zařízení A bylo stále platné. V bodě 6 stanoviska je uvedeno, že nebude použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí.
- [13] Dne 16. srpna 2019 společnost GasNet Služby, s.r.o. (tehdy „GridServices, s.r.o.“), se sídlem Plynárenská 499/1, Zábrdovice, 602 00 Brno, IČO: 279 35 311 (dále jen „společnost GridServices, s.r.o.“), vytyčila polohu plynárenského zařízení A v terénu, s platností 2 měsíců. Toto vytyčení tedy v době poškození plynárenského zařízení A již nebylo platné. V protokolu o vytyčení se píše, že všechny práce v blízkosti plynovodu je nutné provádět ručně – u středotlakého plynovodu 1 m na každou stranu.
- [14] Z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 25. dubna 2020, číslo hlášení v SAP ESM: [REDAKCE] (dále jen „protokol o narušení A“), vyplývá, že v době poškození plynárenského zařízení A již vytyčení jeho polohy v terénu nebylo viditelné.
- [15] Dle vyjádření účastníka řízení ze dne 14. ledna 2021 se plynárenské zařízení A nacházelo asi o 2,1 m jinde, než bylo vytyčeno. Účastník řízení dále uvedl, že vytyčení polohy plynárenského zařízení A bylo stále viditelné a že od jeho provedení nedošlo k přeložce plynárenského zařízení, takže pozdější vytyčení by poškození plynárenského zařízení nezabránilo.
- [16] Fyzická osoba podnikající [REDAKCE] ve svém vyjádření doručeném Úřadu dne 15. ledna 2021 uvedla, že zemní práce prováděla pod dohledem stavbyvedoucího účastníka řízení. Plynárenské zařízení A se nacházelo asi 2 m od vyznačení na pozemní komunikaci a nebylo opatřeno pískovým obsypem ani výstražnou fólií.
- [17] Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení A, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení A došlo k úniku 3 010 m³ plynu do ovzduší za dobu 120 minut a k přerušení dodávky plynu 2 konečným zákazníkům (kategorie maloodběratel) po dobu 2 hodiny 30 minut, jak vyplývá z Protokolu o narušení A a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení ze dne 27. dubna 2020, [REDAKCE]

[18] Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení A a únikem plynu byly uhrazeny účastníkem řízení.

III. II. Plynárenské zařízení B

[19] Zemní práce, při kterých došlo dne 9. září 2020 v obci Říkovice, u budovy č. p. 149 k poškození plynárenského zařízení B prováděl zemním strojem značky Takeuchi TB 295W zaměstnanec fyzické osoby podnikající [REDACTED] (dále jen „fyzická osoba podnikající [REDACTED]“) v souvislosti se stavbou [REDACTED] (dále jen „stavba B“).

[20] Zemní práce na stavbě B účastník řízení prováděl jako zhotovitel pro právnickou osobu Obec Říkovice, se sídlem Říkovice 68, 751 18 Říkovice, IČO: 006 36 568, na základě Smlouvy o dílo [REDACTED] uzavřené dne 27. dubna 2020, ve znění dodatku č. 1 ze dne 30. července 2020. Staveniště bylo účastníku řízení předáno dne 4. srpna 2020.

[21] Fyzická osoba podnikající [REDACTED] zemní práce na stavbě B prováděla pro účastníka řízení na základě objednávky [REDACTED] ze dne 21. července 2020, staveniště jí nebylo předáno.

[22] Správce plynárenského zařízení B vydal dne 15. března 2019 stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění prací pod zn. [REDACTED] spolu s Orientčním zákresem plynárenského zařízení B do mapových podkladů a Ověřenou přílohou žadatele, s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání. V době poškození plynárenského zařízení B tedy stanovisko správce plynárenského zařízení B bylo stále platné. V bodě 6 stanoviska je uvedeno, že nebude použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí.

[23] Dne 20. července 2020 společnost GridServices, s.r.o. vytyčila polohu plynárenského zařízení B v terénu, s platností 2 měsíců. Toto vytyčení tedy v době poškození plynárenského zařízení B bylo stále platné. V protokolu o vytyčení se píše, že všechny práce v blízkosti plynovodu je nutné provádět ručně – u středotlakého plynovodu 1 m na každou stranu.

[24] Dle vyjádření fyzické osoby podnikající [REDACTED] ze dne 4. ledna 2021 bylo plynárenské zařízení B uloženo jen ve šterkohliněném zásypu, tedy bez řádného pískového obsypu.

[25] Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení B, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení B došlo k úniku 1 171 m³ plynu do ovzduší za dobu 34 minut ale nedošlo k přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům, jak vyplývá z protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 9. září 2020, číslo hlášení v SAP ESM: [REDACTED] a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení ze dne 17. září 2020, [REDACTED]

[26] Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení B a únikem plynu byly uhrazeny účastníkem řízení.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

[27] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

[28] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-

li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

- [29] Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.
- [30] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.
- [31] Zákon o odpovědnosti za přestupky byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován jednou, a to nálezem Ústavního soudu č. 325/2020 Sb. s účinností od 22. července 2020. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován dvakrát, a to nejnověji zákonem č. 382/2021 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti 1. ledna 2022.
- [32] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že ustanovení relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, a též trestnost tohoto jednání z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku, zůstala obsahově totožná. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. podle energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přestupky).

IV. II. Obecný právní rámec

- [33] Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.
- [34] Podle ust. § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky je právnická osoba pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu; za porušení právní povinnosti uložené právnické osobě se považuje též porušení právní povinnosti uložené organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí právnické osoby.
- [35] Podle ust. § 20 odst. 2 písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupky se za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje fyzická osoba, kterou právnická osoba používá při své činnosti.
- [36] Podle ust. § 20 odst. 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je pachatelem též právnická osoba, která ke spáchání přestupku užila jiné právnické osoby nebo fyzické osoby odlišné od fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, jestliže tyto osoby nejsou za přestupek odpovědné.
- [37] Podle ust. § 2 odst. 1 písm. m) bodu 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), se veřejnou infrastrukturou rozumí technická infrastruktura, kterou jsou vedení a stavby a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovody, vodojemy, kanalizace, čistírny odpadních vod, stavby ke snižování ohrožení území živelními nebo jinými pohromami, stavby a zařízení pro nakládání s odpady, trafostanice, energetické vedení, komunikační vedení veřejné komunikační sítě a elektronické komunikační zařízení veřejné komunikační sítě, produktovody a zásobníky plynu.

- [38] Podle ust. § 2 odst. 2 písm. b) stavebního zákona se stavebním podnikatelem rozumí osoba oprávněná k provádění stavebních nebo montážních prací jako předmětu své činnosti podle zvláštních právních předpisů [zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů].
- [39] Podle ust. § 2 odst. 2 písm. c) stavebního zákona se stavebníkem rozumí osoba, která pro sebe žádá vydání stavebního povolení nebo ohlašuje provedení stavby, terénní úpravy nebo zařízení, jakož i její právní nástupce, a dále osoba, která stavbu, terénní úpravu nebo zařízení provádí, pokud nejde o stavebního podnikatele realizujícího stavbu v rámci své podnikatelské činnosti; stavebníkem se rozumí též investor a objednatel stavby.
- [40] Podle ust. § 3 odst. 3 stavebního zákona se stavenišťem rozumí místo, na kterém se provádí stavba nebo udržovací práce nebo na kterém se stavba odstraňuje; zahrnuje stavební pozemek, popřípadě zastavěný stavební pozemek nebo jeho část anebo část stavby, popřípadě, v rozsahu vymezeném stavebním úřadem, též jiný pozemek nebo jeho část anebo část jiné stavby.
- [41] Podle ust. § 152 odst. 1 stavebního zákona je stavebník povinen dbát na řádnou přípravu a provádění stavby.
- [42] Podle ust. § 160 odst. 2 stavebního zákona je zhotovitel stavby povinen provádět stavbu v souladu s rozhodnutím nebo jiným opatřením stavebního úřadu a s ověřenou projektovou dokumentací, dodržet obecné požadavky na výstavbu, popřípadě jiné technické předpisy a technické normy a zajistit dodržování povinností k ochraně života, zdraví, životního prostředí a bezpečnosti práce vyplývajících ze zvláštních právních předpisů.
- [43] Podle ust. § 161 odst. 1 stavebního zákona jsou vlastníci technické infrastruktury povinni vést o ní evidenci, která musí obsahovat polohové umístění a ochranu, a v odůvodněných případech, s ohledem na charakter technické infrastruktury, i výškové umístění. Na žádost pořizovatele územně analytických podkladů, územní studie nebo územně plánovací dokumentace, obecního úřadu, žadatele o vydání regulačního plánu nebo územního rozhodnutí, stavebníka nebo osoby jím zmocněné sdělí vlastník technické infrastruktury ve lhůtě do 30 dnů údaje o její poloze, podmínkách napojení, ochrany a další údaje nezbytné pro projektovou činnost a provedení stavby. Informace mohou být poskytnuty v digitální podobě.
- [44] Podle ust. § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády č. 591/2006 Sb.“) za uspořádání staveniště, popřípadě vymezeného pracoviště, podle odstavců 1 a 2 odpovídá zhotovitel, kterému bylo toto staveniště, popřípadě pracoviště, předáno a který je převzal. V zápise o předání a převzetí se uvedou všechny známé skutečnosti, jež jsou významné z hlediska zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví fyzických osob zdržujících se na staveništi, popřípadě pracovišti.

IV. III. Právní posouzení skutku

- [45] V případě obou vytýkaných jednání je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil.
- [46] V případě plynárenského zařízení A není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byla fyzická osoba podnikající ██████████, kdo prováděl zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození plynárenského zařízení A. Fyzická osoba podnikající ██████████ ale zemní práce prováděla pro účastníka řízení a podle jeho pokynů. Jednání fyzické osoby podnikající ██████████ je proto přičitatelné účastníkovi řízení, podle ust. § 20 odst. 2 písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupky]. Lze tak uzavřít, že účastník řízení nese odpovědnost za poškození plynárenského zařízení A.

- [47] V případě plynárenského zařízení B není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl zaměstnanec fyzické osoby podnikající [REDACTED], kdo prováděl zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození plynárenského zařízení B. Fyzická osoba podnikající [REDACTED] ale zemní práce prováděla pro účastníka řízení, na jeho staveništi a podle jeho pokynů. Jednání zaměstnance fyzické osoby podnikající [REDACTED] je proto přičitatelné účastníkovi řízení, podle ust. § 20 odst. 2 písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupky]. Lze tak uzavřít, že účastník řízení nese odpovědnost za poškození plynárenského zařízení B.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

- [48] Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky dvou přestupků podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.
- [49] V souvislosti s naplněním formální stránky přestupků se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupků (škodlivosti přestupků pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [50] V důsledku poškození plynárenského zařízení A došlo k úniku 3 010 m³ zemního plynu do ovzduší a přerušeni dodávky plynu 2 konečným zákazníkům. V důsledku poškození plynárenského zařízení B došlo k úniku 1 171 m³ zemního plynu do ovzduší bez přerušeni dodávky plynu konečným zákazníkům. Správní orgán má za to, že v jednání účastníka řízení v obou případech lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské soustavy, v případě plynárenské zařízení A i porušení zájmu společnosti na spolehlivém provozu plynárenské soustavy. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Výše uvedené plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky dvou přestupků podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

- [51] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.
- [52] Správní orgán v první řadě konstatuje, že případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu energetického zařízení je nutno konat tuto pracovní činnost s vynaložením veškerého úsilí tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Účastník řízení ale zemní práce v ochranném pásmu obou dvou plynárenských zařízení prováděl zemním strojem (byť v případě plynárenského zařízení A se účastník řízení na základě neplatného vytyčení domníval, že se nachází již mimo ochranné pásmo) a v případě plynárenského zařízení A až po uplynutí platnosti jeho vytyčení, což nesvědčí o tom, že by při své činnosti postupoval s maximální opatrností a tedy nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Skutečnost, že plynárenská zařízení A i B byla uloženo v rozporu s normami ČSN, nezabavuje účastníka řízení odpovědnosti za přestupek.

- [53] Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání dvou přestupků podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterých se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 téhož zákona. Správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

IV. VI. Návrhy a námítky účastníka řízení a jejich vypořádání

- [54] K tvrzení účastníka řízení, že v případě plynárenského zařízení A předal staveniště fyzické osobě podnikající Václavu Kubičkovi, správní orgán uvádí, že účastníkem řízení předložená objednávka a protokol o předání staveniště byly datovány až po poškození plynárenského zařízení A.
- [55] K tvrzení účastníka řízení, že plynárenské zařízení A se nacházelo v místě, které podle vytyčení již nemělo být v jeho ochranném pásmu, správní orgán uvádí, že toto vytyčení bylo již déle než půl roku neplatné. Nadto správní orgán poznamenává, že podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je každý povinen zdržet se poškození plynárenského zařízení „v ochranném pásmu i mimo něj“, takže ani platné vytyčení plynárenského zařízení A by účastníka řízení nezbavovalo odpovědnosti za jeho poškození.

V. Uložení správního trestu

- [56] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Podle ust. § 36 zákona o odpovědnosti za přestupky lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.
- [57] Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť hodnota použitého zemního stroje je ve zjevném nepoměru ke způsobenému následku a takový trest by byl zcela nepřiměřený. Navíc tyto stroje nejsou ve vlastnictví účastníka řízení ale fyzických osob podnikajících Václav Kubička a Bohuslava Smrčka. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí nebo pokuty.
- [58] K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.
- [59] V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu podle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [60] Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.
- [61] Podle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.
- [62] V rámci vedeného řízení bylo zjištěno a prokázáno, že se účastník řízení dopustil celkem dvou přestupků, za které Úřad ukládá pokutu. Takové jednání právní teorie označuje za souběh přestupků,

kteřý je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více přestupků dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více skutky dopustil naplnění stejných skutkových podstat.

- [63] Podle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.
- [64] Správní orgán proto přistoupil k vyhodnocení, který z vytykaných přestupků je nejpřísněji trestný, příp. jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, který z vytykaných přestupků je nejzávažnější.
- [65] Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jelikož se účastník řízení dopustil spáchání dvou přestupků podle stejného ustanovení, horní hranice sazeb pokut jsou u všech přestupků totožné.
- [66] Správní orgán jako závažnější vyhodnotil jednání účastníka řízení ze dne 25. dubna 2020, kdy účastník řízení prováděl zemní práce bez platného vytyčení a kdy poškozením plynárenského zařízení A došlo k většímu úniku zemního plynu (3 010 m³ oproti 1 171 m³) a přerušení dodávky plynu většímu počtu konečných zákazníků (2 oproti 0).
- [67] Z úřední činnosti správní orgán zjistil, že účastník řízení již byl v minulosti uznán vinným ze spáchání správních deliktů/přestupků ve věcné působnosti Úřadu a to konkrétně:
- rozhodnutím č. j. 14824-5/2012-ERU ze dne 4. prosince 2012, které nabylo právní moci dne 20. prosince 2012, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2011, a byla mu uložena pokuta ve výši 55 000 Kč a náklady řízení ve výši 1 000 Kč,
 - rozhodnutím č. j. 08958-8/2013-ERU ze dne 12. srpna 2013, které nabylo právní moci dne 29. srpna 2013, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2012, a byla mu uložena pokuta ve výši 80 000 Kč a náklady řízení ve výši 1 000 Kč,
 - příkazem č. j. 01186-3/2015-ERU ze dne 5. února 2015, který nabyl právní moci dne 17. února 2015 byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2014, a byla mu uložena úhrnná pokuta ve výši 30 000 Kč a náklady řízení ve výši 1 000 Kč,
 - příkazem č. j. 01089-3/2016-ERU ze dne 1. února 2016, který nabyl právní moci dne 11. února 2016, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2014, a byla mu uložena pokuta ve výši 9 000 Kč a náklady řízení ve výši 1 000 Kč,
 - příkazem č. j. 08013-3/2018-ERU ze dne 11. září 2018, který nabyl právní moci dne 20. září 2018, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017, a byla mu uložena pokuta ve výši 70 000 Kč,

- příkazem č. j. 11439-4/2018-ERU ze dne 26. listopadu 2018, který nabyl právní moci dne 5. prosince 2018, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018, a byla mu uložena pokuta ve výši 17 000 Kč,
- rozhodnutím č. j. 09947-6/2019-ERU ze dne 14. ledna 2020, které nabylo právní moci dne 30. ledna 2020, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018, a byla mu uložena pokuta ve výši 101 000 Kč a náklady řízení ve výši 1 000 Kč,
- příkazem č. j. 09337-8/2019-ERU ze dne 21. července 2020, který nabyl právní moci dne 30. července 2020, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání pěti přestupků podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2019, a byla mu uložena úhrnná pokuta ve výši 88 000 Kč.

- [68] V souladu s ustálenou judikaturou správní orgán nepřihlížel k rozhodnutím, která nabyla právní moci dříve než pět let před spácháním projednávaného přestupku, jako k přitěžujícím okolnostem.
- [69] Vzhledem k tomu, že se projednávané přestupky staly ještě před nabytím právní moci příkazu č. j. 09337-8/2019-ERU, uplatní se zásada absorpce podle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Protože se v případě porušení plynárenského zařízení A i všech pěti přestupků projednaných v příkaze č. j. 09337-8/2019-ERU jednalo o porušení stejného ustanovení energetického zákona, přistoupil správní orgán k posouzení, který přestupek byl nejzávažnější. Vzhledem k největšímu množství zákazníků, kterým byla přerušena dodávky plynu (12), vyhodnotil správní orgán přestupek ze dne 6. června 2019 (projednaný ve spise sp. zn. OSR-09337/2019-ERU) jako nejzávažnější. Z tohoto důvodu se správní orgán při stanovení výše uložené pokuty při hodnocení polehčujících a přitěžujících okolností omezil pouze na skutečnost, že účastník řízení se projednávaného přestupku dopustil v souběhu s dalšími třemi přestupky, což správní orgán hodnotil jako přitěžující okolnost. K výši pokuty uložené pravomocným příkazem ze dne 21. července 2020, č. j. 09337-8/2020-ERU, však správní orgán přihlédl, v souladu s použitím zásady absorpce, při stanovení výše pokuty uložené výrokem II. tohoto příkazu.
- [70] Správní orgán se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [71] Účastník řízení v rámci správního řízení nedoložil své majetkové poměry, ač k tomu byl správním orgánem vyzván. Dle údajů veřejně přístupných v Registru ekonomických subjektů je účastník řízení společností s ručením omezeným v kategorii 1500 až 1999 zaměstnanců. Účastník řízení není veden jako nespolehlivý plátcé této daně. Dle Výkazu zisku a ztráty za rok končící 31. březnem 2021, který je součástí účetní závěrky účastníka řízení ve Veřejném rejstříku, v tomto období tržby účastníka řízení z prodeje výrobků a služeb činily [REDAKCE] tržby účastníka řízení za prodej zboží činily [REDAKCE] výsledek hospodaření účastníka řízení za toto účetní období činil [REDAKCE] a čistý obrát účastníka řízení za účetní období činil [REDAKCE]. Aktuálnější majetkové poměry účastníka řízení nejsou správnímu orgánu známy.
- [72] Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla pokuta stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí. Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše

pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náklady řízení

- [73] Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Tecl, v.r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení

Obdrží: společnost SWIETELSKY stavební s.r.o., se sídlem Pražská tř. 495/58,
370 04 České Budějovice 3, IČO: 480 35 599